

Dkt. Robert C. Newman, Injili za Synoptic, Hotuba ya 7, Ufafanuzi wa Mifano – Mfano wa Karamu ya Ndoa

© 2024 Robert Newman na Ted Hildebrandt

Tunaendelea na kozi yetu hapa kuhusu Injili za Synoptic. Tuko katika Kitengo cha 5 kuhusu Mifano, na hapo awali, tulitumia muda kidogo tukiangalia ufafanuzi wa mifano na kidogo kuhusu jinsi mifano inavyofanya kazi kama hadithi, mifano, au mifano. Sasa tutaangalia mfano fulani, na huu ungekuwa Mfano wa Karamu ya Ndoa katika Mathayo sura ya 22:1 hadi 14.

Tutarudi tena na tafsiri yangu hapa, na mara kwa mara nitarejelea kitu kinachohusiana na tafsiri hiyo. Mathayo 22:1, na Yesu akajibu, akiwaambia tena kwa mifano, akisema, Ufalme wa mbinguni umefanana na mfalme mmoja wa kibinadamu aliyemfanyia mwanawe karamu ya harusi, akawatuma watumwa kuwaita walioalikwa, na kuwaita wale ambao labda walikuwa wamealikwa hapo awali, lakini hawakutaka kuja. Kisha akawatuma watumwa wengine, akisema, waambieni walioalikwa, Tazameni, nimeandaa chakula changu.

Mnada wangu na ng'ombe wangu walionona wamechinjwa, na kila kitu kiko tayari. Njooi kwenye karamu. Lakini wengine hawakujali, wakaenda zao, mmoja shambani kwake, mwingine dukani.

Waliobaki wakawakamata watumwa wake, wakawatendea vibaya na kuwaua. Sasa, mfalme alikasirika. Akatuma jeshi lake, akawaangamiza wauaji hao, na kuuteketeza mji wao.

Kisha akawaambia watumwa wake, Karamu iko tayari, lakini wale walioalikwa hawakustahili. Basi nendeni kwenye malango ya mji mkawaalike yeyote mtakayemkuta kwenye karamu. Kwa hiyo watumwa hao wakatoka barabarani wakawaleta wote walioweza kuwapata, wabaya na wema, na karamu ikajaa wageni.

Mfalme alipoingia kuwatazama wageni, alimwona mtu ambaye hakuwa amevaa mavazi ya sherehe. Akamwambia, Mwenzangu, umeingiaje hapa bila vazi la harusi? Sasa, alikuwa kimya, labda akiwa amechanganyikiwa au akiwa amechanganyikiwa. Kisha mfalme akawaambia watumishi wake, Mfungeni mikono na miguu yake, mitupe nje gizani.

Watakuwa wakilia na kusaga meno huko nje. Kwa maana wengi wameitwa, au wengi wamealikwa, lakini wachache wamechaguliwa, au wachache wamechaguliwa—njia mbadala za kutafsiri mstari huo wa 14.

Naam, huo ndio mfano wetu. Hebu tujaribu kuuchambua kidogo hapa. Mfano huu ni simulizi, sawa, kwa hivyo tunaweza kuushambulia kwa baadhi ya vipengele vya simulizi.

Ina wahusika, sivyo? Ina mfalme, na ina watumishi, na ina wale walioalikwa awali, na wale walioalikwa baadaye, na kisha jamaa asiye na vazi la harusi. Mfalme hufanya mazungumzo yote hapa vizuri sana. Kisha kuna matukio.

Mfalme anaandaa karamu ya harusi kwa ajili ya harusi ya mwana. Mfalme anawatuma watumishi kuwaita wageni walioalikwa. Wageni hawaji.

Mfalme anawatumia ombi la pili, na baadhi yao wana mambo bora ya kufanya, na wengine wanawatendea vibaya au kuwaua watumishi. Mfalme anakasirika, anatumia jeshi lake kuwaua wageni na kuharibu mji, kisha anatumia watumishi nje ili kupata wageni wapya. Wanawatuma, ingawa si wageni wote hawa ni wazuri.

Tutahitaji kufikiria hilo kidogo. Mfalme anatembelea ukumbi wa karamu, anamkuta mgeni amevaa vibaya, na anatupwa nje. Matukio hayajabainishwa kwa kiasi kikubwa, lakini labda, tunaangalia chumba cha kiti cha enzi au kitu kama hicho ambapo anawatuma watumishi wake, na kisha hapo ndipo wageni walipo, na labda wako mjini, na kisha hapo ndipo ukumbi wa karamu.

Hadithi. Kwa kweli Wellis ana hadithi zaidi ya moja, nadhani. Hadithi moja, dhahiri hapa, ni mwaliko wa neema unaokataliwa, na unaweza kujiuliza ni baadhi ya mikondo ya chini ya ardhi iliyopo.

Naam, majibu, nadhani, yanaonyesha kutojali na uasi, na uasi huhukumiwa, na kisha kuna mwaliko mwema kwa wengine ambao huja kweli, lakini kutojali huhukumiwa hapo pia. Tukifikiria mbinu za Wilder za kusimulia hadithi, kwa ufupi, hii ni ndefu kwa fumbo, lakini ni fupi kwa hadithi. Imeanishwa, ndio, lakini kwa ugani usio wa kawaida mwishoni, mabadiliko haya kwa mgeni huyu mwingine.

Idadi ndogo ya vitendo au idadi ndogo ya waigizaji, samahani, sheria ya mbili. Naam, mfalme, watumishi, wageni, wageni waliofungwa vibaya, idadi kubwa ya waigizaji, lakini ni wawili tu kati yao wanaozungumza. Mazungumzo ya moja kwa moja, ndiyo.

Maendeleo ya mfululizo, isipokuwa shughuli za jeshi, yanaenda hadi pale mfalme anapotuma jeshi lake na kisha anakuambia kinachotokea na hilo. Jeshi linateketeza jiji lakini linarudi, labda karibu wakati alipowatuma, na kumwambia mfalme atume watumishi wengine kuleta wageni wa ziada kujaza mahali hapo. Kanuni ya tatu: kuna mialiko mitatu, ambayo si dhahiri sana, lakini, inawezekana hata ikawa mialiko minne, kwa hivyo kuna mitatu ambayo ni dhahiri.

Anawatuma watumishi wa kwanza nje, wanakataliwa, anawatuma tena kwa kundi hilo hilo, na wanapuuzwa au kutendewa vibaya, na kisha anatuma mwaliko wa tatu, ambao unaenda kwa kundi hili jipya. Na kisha tunapata aina tatu za majibu, tunaweza kusema. Wale wanaofikiri wana mambo bora ya kufanya, wale wanaowapiga watumishi, na kisha huyu anayejitokeza na vazi lisilofaa, ukitaka.

Marudio, hakika katika kanuni ya tatu pamoja na mambo yanayojirudia hapo, unaona marudio ya aina hiyo. Upinzani wa pande mbili, mweusi dhidi ya mweupe, unaweza kuonekana katika tabia ya wageni ambao hawaonekani wazuri sana, ingawa hatuna chochote hapa kilichoelezwa waziwazi kuhusu wageni wazuri, sawa, kwa hivyo ni wageni wabaya tu tunaowaangalia. Mkazo wa mwisho, sawa, unyanyasaji mkali wa jamaa aliyevaa vibaya hakika huvutia umakini mwishoni.

Mara nyingi mifano, kama Wilder asemavyo, usimulizi wa hadithi, kwa kweli, kwa hivyo hadithi, kama Wilder asemavyo, huwa na azimio kwa kurudi nyuma, na tuna mtu huyu ambaye yuko kwenye ukumbi wa karamu na kisha mabadiliko ya aina fulani yanayoendelea hapo. Kawaida, huwa ya ngazi mbili. Naam, hii ni hadithi ya ngazi mbili, sawa? Tutaangalia tenor na gari hapa chini, na tutakuonyesha ngazi mbili. Naam, hii ni mfano, na sio mojawapo ya mifano ya mifano, kama tutakavyoona tutakapoanza kufikiria kuihusu, kwa hivyo ni mfano wa aina fulani.

Tenor, ambayo tayari imependekezwa na mstari wa ufunguzi hapa, ambapo Yesu anasema ufalme wa mbinguni ni kama mfalme wa kibinadamu aliyeandaa karamu ya harusi, n.k. Ufunguzi huu halisi unakuonyesha kitu kingine ambacho ni cha kawaida katika mifano ya Yesu, na hilo ndilo swali la kama, anaposema ufalme wa mbinguni au kitu kama hiki kinafanana, na kisha kwa kawaida huwa na nomino mara baada ya hapo, na swali ni kama unapaswa kuitambua ufalme wa mbinguni kwa nomino hiyo, ufalme wa mbinguni na mfalme, au kama unaitambua ufalme wa mbinguni kwa hadithi nzima, na lazima uangalie na kuona ni ipi kati ya hizo inatokea, na unaona kwamba katika mifano ya marabi na katika mfano wa Yesu kwamba hii inafanana, na wakati mwingine ni kitu kinachofuata kinachotajwa kwamba ni kama, lakini mara nyingi ni hadithi nzima. Kwa hivyo hiyo ndiyo tenor inayotuambia kitu kuhusu ufalme wa mbinguni.

Gari, tunaambiwa hivi kwa njia, linamaanisha hadithi kuhusu karamu ya harusi, na mfano mkuu hapa, nadhani unaweza kuona, uko ndani ya gari, kuna mfalme, na msisitizo mkubwa kwa wale walioalikwa ukitaka, na kwa hivyo mfano ni kwamba Mungu ni kwa wanadamu kama mfalme alivyo kwa wale walioalikwa. Kwa hivyo, unapata kile ambacho, kwa kweli, ni taswira ya kawaida sana katika mifano ya Yesu na taswira ya kawaida sana katika mifano ya marabi, na hiyo ni kwamba Mungu ni mfalme. Mara nyingi, unapomwona mfalme katika mifano ya Yesu au mifano ya marabi, katika visa zaidi ya tisa kati ya kumi, mfalme ni Mungu.

Kwa hivyo, mfano pekee wa Yesu ninaoweza kufikiria ambapo sivyo ilivyo ni mfalme gani, ikiwa ana wanajeshi 10,000 na atakutana na mtu anayeleta 20,000, ambaye hajakaa chini na kufikiria kama anaweza kushughulikia tatizo hilo. Hapo wazi, sio kwamba Mungu si mfalme hapo, lakini unapaswa kufikiria wewe ndiye mfalme na kufikiria jinsi ungeshughulikia jambo kama hilo. Mambo ya kufanana, sitayapanga hapa kama tungefanya kama tungekuwa tunafanyia kazi mambo ya kufanana ya Cider, lakini katika hadithi ya tenor, una watumishi wanaowaita waalikwa, na unajiuliza, hilo linahusiana na nini? Naam, watumishi wa Mungu, kwa hivyo wanafunzi, Wakristo, kitu cha aina hiyo, na kuwaalika waliopotea, kuwaalika watu ambao hawajaokoka kuja kwenye karamu ya Mungu, ukitaka.

Kwa hivyo hiyo ni mlinganisho mwingine, ukipenda, au sehemu zinazofanana. Nadhani jibu la mwaliko labda ni rahisi sana. Yaani, zinafanya kazi kwa njia ile ile katika tenor na katika gari katika hadithi, katika tenor.

Wengine hawajali, sawa? Wanafikiria kwenda shambani mwao au dukani mwao au kitu kama hicho ni muhimu zaidi, ukipenda, na wanatushauri kwamba baadhi ya wanaosikia uwasilishaji wa injili hawatajali. Mambo mengine ni muhimu zaidi kwao. Jibu la pili ni mateso, na nadhani, si mengi ya aina hiyo ambayo yametokea bado Yesu anapotoa mfano wake.

Inawezekana kwamba wanafunzi wamekimbia kutoka mji mmoja au miwili au kitu kama hicho, lakini mateso halisi hayaji kwa nguvu hadi baada ya Yesu kusulubiwa na kufufuka, na wanafunzi wanaanza kutoka. Kwa hivyo, jibu la mialiko katika tenor, ukitaka, baadhi hutesa. Na kisha jibu la tatu, baadhi huja, na hivyo kama vile baadhi ya waalikwa wanavyokuja kwenye karamu ya harusi, ndivyo baadhi ya watu tunaowaita waje kwa Kristo, kwa kweli, watakuja.

Tunaona mambo mengine yanayofanana katika jibu la Mfalme. Anawahukumu waliokataa, na hilo linaonekana hasa katika suala la wale wanaojibu kwa kuwapiga watumishi wake, ambapo anawahukumu, anateketeza mji wao, na kuwaua wauaji hao, kama inavyosema katika kifungu hicho. Lakini hatuoni hasa anachofanya na wale wasiojali isipokuwa tufikirie wako katika mji mmoja.

Lakini nadhani hiyo kimsingi ni moja ya mambo haya ambapo kuweka fumbo fupi hakufuatilii mifano yote, kama vile ilivyo kwa Fumbo la Pauni, hadithi hiyo haifuati mifano 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 pia. Zaidi ya hayo, kwa jibu la Mfalme, tunaona kwamba hatavumilia kutojali, na hiyo, nadhani, ni wazi zaidi kuhusu jamaa asiye na vazi la harusi. Kwa hivyo, hiyo ni mtazamo mfupi wa fumbo kama mfano.

Ni muhimu kutazama usuli kwa maana hii. Wasikilizaji wa awali wangeelewa nini kuhusu mfano huu? Tutagundua mambo zaidi sasa, karne zijazo baada ya matukio, na kuona jinsi mambo mengine yalivyotokea. Lakini wangepigundua nini kingine nyuma?

Naam, baadhi ya ishara zake. Mifano ya Yesu, kama ile ya marabi, mara nyingi hutumia sitiari za kawaida, ambazo mara nyingi huchukuliwa kutoka Agano la Kale. Katika mfano huu, ni salama sana kuhitimisha kwamba mfalme anawakilisha Mungu, na hiyo ni wazi ni picha ya Agano la Kale. Mungu ni mfalme mkuu, anasema Malaki, nk, na hiyo inaonekana tena na tena.

Na hilo, kama nilivyosema, linaonekana kwa kawaida katika mifano ya Yesu na pia katika mifano ya marabi. Kwa nini Mungu anamwakilisha mfalme? Mfano wa kawaida wa Agano la Kale, mfano wa kawaida wa Agano Jipya. Unaendana na mtiririko wa mfano, hasa kwa kuzingatia vidokezo vya tafsiri mwishoni.

Giza la nje, kilio, na kusaga meno huonekana katika mifano kadhaa ya Yesu na ni wazi kwamba ni kile tunachoweza kukiita euphemismu za hukumu ya milele. Alama zingine mbili hapa zinaonekana kuwa ndoa na karamu. Kwa hivyo, swali ni, hizo zinatumiakaje? Hasa, zinatumiakaje kwa mfano katika Agano la Kale? Kwanza kabisa, ndoa.

Ndoa mara nyingi ni mfano wa Mungu na watu wake. Baadhi ya mifano ni Isaya 54:5 hadi 7, New American Standard iliyosasishwa, kwa maana mumeo ndiye muumba wako, asema Isaya kwa Israeli, ambaye jina lake ni Bwana wa majeshi, na Mkombozi wako ni Mtakatifu wa Israeli, aitwaye Mungu wa dunia yote. Kwa maana Bwana amekuita, kama mke aliyeachwa na mwenye huzuni rohoni, kama mke wa ujana wake wakati amekataliwa, asema Mungu wako.

Kwa muda mfupi, nilikuacha, lakini kwa huruma kubwa, nitakukusanya. Kwa hivyo hapa kuna picha ya Mungu kama mume na Israeli kama mke, na hapa kuna mke aliyekataliwa ambaye anaitwa kurudi, nadhani anaangalia, akiangalia, mwishoni mwa enzi. Sura ya 1 hadi 3 ya Hosea, bila shaka, ni mfano wa kushangaza sana katika suala la ndoa inayowakilisha uhusiano kati ya Mungu na Israeli.

Hapo, nabii anaagizwa katika Hosea 1-2, Bwana alipozungumza kwa mara ya kwanza kupitia Hosea, Bwana akamwambia Hosea, Nenda ukajichukulie mke wa uzinzi, na uzae watoto wa uzinzi, kwa maana nchi hii inafanya uzinzi mbaya, ikimwacha Bwana. Na hivyo basi jambo zima kuhusu Hosea kuoa Gomeri, na kisha Gomeri na Hosea kupata watoto, au angalau Gomeri kupata watoto, na hatimaye anakimbia na wapenzi wake wengine, n.k., na kisha atarudishwa, na kutumia wakati wa aina ya hali isiyo na uhakika, ambapo hatakuwa na uhusiano na mtu mwingine yeyote, lakini hatakuwa na uhusiano na Hosea kuwakilisha jinsi Mungu atakavyoshughulika na Israeli kabla ya matukio ya mwisho kuanza kuja pamoja. Ezeieli sura ya 16 hakika inachukua wazo hili la Mungu kuoa watu wake, na bila shaka, tafsiri ya kitamaduni ya Wimbo Ulio Bora inaelekea upande huo pia.

Kwa hivyo hiyo ni ndoa, na kama ninavyosema, hiyo mara nyingi ni mfano wa Mungu na watu wake katika Biblia, na kwa hivyo hilo lingejulikana kwa wasikilizaji wanaosikiliza hili. Cha kufurahisha ni kwamba, mfano huu kwa kiasi kikubwa unahusu karamu, lakini hutokea kutaja kuwa ni karamu ya ndoa, ambayo bila shaka ingekuwa muhimu zaidi kuliko mingine mingi, na kisha pia hutokea kutaja kwamba ni karamu ya ndoa ya mwana wa mfalme, na hakuna kingine kinachofanywa na hilo katika mfano, lakini imeachwa hapo nadhani kama dokezo la tafsiri. Karamu, kama mfano, si dhahiri sana katika Agano la Kale lakini inapatikana mara nyingi zaidi katika Agano Jipya na katika fasihi ya marabi.

Hata hivyo, kuna uwezekano mdogo wa Agano la Kale, Isaya 25 mstari wa 6 hadi 8. Bwana wa majeshi ataandaa karamu ya kifahari kwa watu wote katika mlima huu. Chochote kile mlima huu ulivyo, hatujui Isaya amesimama wapi anapotoa tangazo hili—karamu ya divai iliyochakaa, vipande vizuri vya mafuta, na divai iliyochakaa iliyosafishwa.

Katika mlima huu, atameza kifuniko kinachowafunika watu wote, hata pazia lililotandazwa juu ya mataifa yote. Atameza mauti milele, na Bwana Mungu atafuta machozi kutoka katika nyuso zote, na ataondoa aibu ya watu wake katika dunia yote, kwa maana Bwana amesema. Naam, ningesema hilo ni jambo la kiamani la aina fulani, nikisema mwishowe, kwa sababu inamwonyesha Mungu akiondoa kifo kutoka kwa wanadamu, inaonekana, kwa hivyo aina fulani ya karamu mwishoni mwa enzi inaonyeshwa hapo.

Katika Zaburi ya 23, Zaburi ya Mchungaji, baadhi ya watu wamejaribu kusoma Zaburi nzima kama Mungu kama mchungaji na sisi kama kondoo, lakini kwangu inaonekana kama kuna mabadiliko katikati ya Zaburi kutoka kwa Mungu kama mchungaji na sisi kama kondoo, hadi kwa Mungu kama mwenyeji na sisi kama mgeni katika jumba lake la kifalme, mwenyeji mfalme, na sisi kama mgeni katika jumba lake la kifalme. Hilo linafaa sana, bila shaka, kwa Daudi kwa sababu Daudi alikuwa mfalme, samahani, Daudi alikuwa mchungaji alipokuwa mdogo na alikuwa na kondoo, kundi la familia, na kisha Mungu, kisha Daudi akawa mfalme, na ana wageni wa nyumbani kama ilivyo kawaida kwa wafalme, na kwa kweli tunajua majina ya wawili wao. Jamaa ambaye ni mwana wa Yonathani, Mefiboshethi, analetwa kuwa mgeni wa maisha yote na kula mezani pa mfalme, na kisha baada ya Daudi kumkimbia Absalom na kurudi, mmoja wa watu waliokuwa ng'ambo ya mto waliomhudumia ni Barzilai, naye ni mzee.

Sijui hilo lingemfanya awe na umri gani, lakini anasema, unajua, mzee sana kuthamini ladha ya chakula na mzee sana kuthamini muziki na densi, n.k. Kwa hivyo, anasema, mchukue Kim Ham, na hatujawahi kuambiwa huyo ni nani, lakini karibu hakika huyo ni mwana au mjukuu au mtu kama huyo, na kwa hivyo Kim Ham anaenda kuwa mgeni wa maisha yote katika nyumba ya mfalme. Kwa hivyo, Zaburi ya 23 inaposema, unaandaa meza mbele yangu mbele ya adui zangu, umepaka mafuta kichwani mwangu, kikombe changu kinafurika, labda tunapata tukio la karamu katika

hali kama hiyo, ambapo Daudi sasa anajiona kama mgeni wa maisha yote katika nyumba ya mfalme, na Mungu ndiye mfalme, na yeye ndiye mgeni.

Zaburi moja tu kabla ya hapo, Zaburi 22, picha hapo ya yule aliyezungukwa na maadui zake na aina hiyo ya kitu, Zaburi hiyo inaanza, Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha, na kilio chote cha mtu huyu aliyeachwa, na kisha ghafla inageuka kuwa zaburi ya sifa katika mistari kumi ya mwisho, tuseme, na mtunga zaburi anasema, kwako kunatoka sifa zangu katika kusanyiko kubwa, nitazitimiza nadhiri zangu mbele ya wale wanaomcha, wenye shida watakula na kushiba, wote wamtafuta watamsifu Bwana, mioyo yenu iishi milele. Inasikika kama karamu ya nadhiri. Mojawapo ya taratibu, ambazo hatushughulikii sana, lakini imetajwa kidogo hapa na pale katika Agano la Kale, ni kwamba kwa aina fulani ya sadaka, sadaka ya nadhiri, sehemu ndogo ya mnyama hurudi kwa mtoaji, na mtu huyo huandaa kitu hicho na kuwapa marafiki zake mlo, na inaonekana kwa kawaida huwa katika maeneo ya hekalu mahali fulani, na kimsingi sadaka hii ya sherehe ni nini kwa Mungu akijibu maombi ya mtu huyo, ambayo nadhiri hiyo ni sehemu yake, ukinifanyia hivi Bwana, nitafanya hivi, n.k.

Na kwa hivyo hapa inaonekana, tuna picha fulani ya karamu ya kiapo, na bado itakuwa habari ya ukombozi wa mtu huyu ambaye ameachwa na Mungu, ambaye mikono na miguu yake imetobolewa, ambaye, unajua, amelazwa katika mavumbi ya mauti, na ambaye ulimi wake unashikamana na kaaka la kinywa chake, na mifupa yake yote inaonekana, n.k. Ameokolewa, na itakuwa habari za ulimwengu kwa vizazi vingi. Inavutia mwishoni mwa hilo.

Kwa hivyo hapa tena kuna tukio la karamu, na kwangu inaonekana kama ni la kiistikat pia, kwa hivyo angalau wawili kati ya hawa watatu walikuwa wakiangalia aina fulani ya karamu ya nyakati za mwisho, na nadhani ndivyo marabi wangeita karamu ya Kimasihi, ambayo ni kwamba neno hilo sasa linatumika katika duru za kiinjili pia. Kwa hivyo, ndoa, uhusiano wa Mungu na wanadamu, au kwa watu wake haswa, karamu, haswa ikiwa ina maana za kiistikat, karamu ya Kimasihi, n.k. Kipengele kingine kinachowezekana cha mfano ni vazi, kwa hivyo ninawauliza wanafunzi wangu, katika karatasi hii ya maelezo waliyonayo kwa ajili ya kazi ya nyumbani, jinsi mavazi yanavyotumika kwa mfano katika Agano la Kale. Ni wazi, mavazi hayatumiwi kwa njia nyingi, lakini kwa njia chache. Kwa mfano, ukiangalia labda vifungu vinne au vitano, 2 Mambo ya Nyakati 6:41, Zaburi 132:16, Isaya 61:10 na 11, unaona vazi linalotumika kuwakilisha wokovu, kwa mfano, katika mwisho wa haya, Zaburi 61:10-11.

Nitafurahi sana katika Bwana, nafsi yangu itamsifu Mungu wangu, kwa maana amenivika mavazi ya wokovu. Amenifunika vazi la haki, kama bwana arusi anavyojipamba kwa taji ya maua, na kama bibi arusi anavyojipamba kwa vito vyake. Kwa maana kama nchi itoavyo chipukizi lake, na kama mtunza bustani

anavyochipusha vitu vilivyopandwa, ndivyo Bwana atakavyochipusha haki na sifa mbele ya mataifa yote.

Kwa hivyo, picha hapa ya mavazi yanayowakilisha wokovu, haki, aina hiyo ya kitu. Hilo linatuleta kwenye wazo linalofuata la mavazi ya ndani, na hiyo ni haki. Tayari tumeona hilo.

Amenifunika vazi la haki, na hilo linatokea pia katika Zaburi 132-9, Isaya 59 :15-19, na hivi ndivyo Isaya 132:9 inavyoonekana. Makuhani wenu na wavikwe haki, wacha Mungu wenu waimbe kwa furaha, na linganisha hilo na Zekaria 3, 1-10, ambapo kuhani mkuu amevaa mavazi machafu, na Shetani anamshtaki mbele za Mungu, na kisha Mungu anabadilisha mavazi yake na mavazi mazuri, n.k. Kwa hivyo, haki au udhalimu, ambao kwa kawaida huwakilishwa na usafi wa mavazi, labda unaweza kuwakilishwa na rangi au la.

Kuna matumizi mengine ya mfano wa mavazi. Zaburi 132:18, vazi linalowakilisha aibu, Isaya 63:1-6, vazi linalowakilisha kisasi, Isaya 52:1-2, vazi linalowakilisha nguvu. Acha nisubiri kwa sekunde moja hapa nipate maji kidogo.

Swali lingine nililowauliza katika karatasi yetu ya maelezo, mbali na haya kuhusu vipengele hivi vya mfano, ni kama unaona vidokezo vyovyote vya utabiri katika mfano huu ambavyo sasa viko wazi zaidi tunapoangalia nyuma mamia ya miaka baadaye. Na nilipendekeza nivione viwili, nadhani. Kwanza, kauli kwamba mfalme alituma jeshi lake kuharibu mji wao sasa ni wazi zaidi kwa sababu tunajua kwamba Yerusalemu iliharibiwa na Warumi mwaka wa 70 BK. Unasema Warumi ni jeshi la Mungu? Je, wao si watu wabaya? Naam, ndiyo, lakini hiyo pia ni mada ya kibiblia.

Mungu anatuma Ashuru katika Isaya 10, na Mungu anatuma Wababeli katika Habakuki, na ndio, lakini Mungu anamtumia yeyote anayetaka kutekeleza aina hiyo ya adhabu ukitaka. Nyingine, picha ya wageni wa awali wakikataa mwaliko na kubadilishwa na seti ya pili, sasa inaonekana wazi zaidi kutokana na kukataliwa rasmi kwa Yesu na mamlaka ya Kiyahudi katika kipindi cha miaka 2,000 iliyopita na injili ikienea kwa mataifa mengine kote ulimwenguni. Wakati wa awali ambapo hili lilisikika, watu wangeweza kufikiria zaidi kuhusu Mafarisayo wakimkataa Yesu na maskini wakimkubali Yesu, jambo ambalo lilikuwa likiendelea wakati huo.

Na katika mfano unaofanana katika Luka wa Karamu Kuu, ambao ni raia binafsi badala ya mfalme na kadhalika, nadhani ulikuwa umefanikiwa zaidi, kwenda mjini kutafuta watu wa kujaza orodha ya wageni, na kisha ukiwa hutawapata, kwenda nje ya jiji na kadhalika, ambayo labda itatoa picha bora zaidi ya hilo kwa kuwa kuna seti mbili za wageni mbadala hapo. Ni masomo ya aina gani tunayoweza kupata hapa? Na inavutia kujaribu hivi. Ni masomo ya aina gani tunayoweza kupata kwa wasikilizaji wa awali wa Yesu, kisha ni masomo ya aina gani tunayoweza kupata kwa Wakristo wa kwanza, na kisha ni masomo ya aina gani tunayoweza kupata kwa ajili yetu leo

ambao tumeona angalau karne nyingi za historia ya kanisa ambayo Wakristo wa kwanza hawangeyaona.

Rudi nyuma na ufikirie kuhusu hadhira ya awali. Ni wazi kwamba una wale wanaoenda shambani mwao na dukani mwao, na yule anayekuja na vazi lisilofaa, hatari ya kupuuza mwaliko wa Mungu ingeonekana sana hapo. Kuhusu wale waliowapiga watumishi na kadhalika na kuwaua baadhi yao, hadhira ya awali bila shaka ingeona picha nzima ya upumbavu kwa upande mmoja na uasi kwa upande mwingine na kukataa ofa ya mfalme.

Namaanisha, acha, fikiria kidogo. Ni mara ngapi umewahi kualikwa kwenye karamu ya harusi ya mfalme? Kweli, hatuishi katika jamii ya kifalme, kwa hivyo labda kamwe. Naam, ni mara ngapi umealikwa kwenye karamu ya urais ya aina fulani? Jibu tena: labda sifuri.

Au ni mara ngapi unaalikwa kwenye sherehe ya gavana ya aina fulani kwa jimbo lako? Au hata aina fulani ya karamu ya meya kwa jiji lako? Nadhani wengi wao wangelazimika kusema kamwe, sawa? Kwa hivyo, ni aina ya kitu cha mara moja maishani, na hapa kinatolewa, na watu hawa huenda nje kwenye uwanja wao, kwenda kwenye duka lao, n.k. Ni jambo la kijinga sana. Nadhani hadhira ya awali pia wangeiona, ikizingatiwa kwamba wanaunganisha mfalme na Mungu, kwamba hii ni onyo la ghadhabu ijayo, na hakika hiyo tayari ina historia nzuri ya Agano la Kale, kwa hivyo hilo halingekuwa la ajabu katika mfano huu maalum.

Sasa, fikiria tunawatazama Wakristo wa mapema wakiangalia hili, na baadhi yao wanaweza kuwa kabla ya 70 na wengine baada ya 70, aina hiyo ya kitu. Naam, kuna jamaa huyu anayeingia lakini anatupwa nje. Na hilo linahusu nini? Naam, sina uhakika ni ujumbe gani ambao ungewapa hadhira ya awali, lakini kwa Wakristo wa mapema, walikuwa tayari wanaona kwamba Uyahudi rasmi wa Yerusalemu ulikuwa umemkataa Masihi na kadhalika na kwamba sasa kuna Mataifa mengi yanayoingia kanisani, na bado ni nani huyu jamaa ambaye hana vazi, n.k.? Naam, kuna hatari ya wanaojiita Wakristo kupuuza mwaliko huo.

Swali linalojitokeza mara nyingi ni, je, Mungu angetoa vazi hilo, je, mfalme angetoa vazi hilo kwa mgeni huyu, au mgeni alitarajiwa kuwa na vazi lake mwenyewe? Na nimesikia watu wakitoa majibu ya kidokezo kuhusu hilo mara moja, lakini mfano huo hautuambii. Na unasema, je, wafalme hutoa mavazi kila wakati? Na jibu, nadhani, ni hapana, lakini wakati mwingine hufanya hivyo. Kwa hivyo, una wagombea wawili wanaowezezana.

Una jibu la ndiyo na hapana. Ikiwa mfalme atatoa vazi, basi ni rahisi kuliona kutoka kwa theolojia ya Kikristo, kwani hii ni haki ya Mungu, ambayo amewapa wale wanaomtumaini Yesu. Na bila hiyo, haupo kwenye karamu.

Sawa. Vipi kama si kuangalia vazi kama kitu kilichotolewa na mfalme bali kitu ulichotoa? Naam, hilo ni jambo lingine. Na hiyo ni kusema, mtu ambaye ni muumini wa kweli ataitikia kwa njia fulani katika maisha yake kwa kile ambacho mfalme Mungu amemfanyia.

Na atajaribu kusafisha maisha yake na kitu kama hicho. Na tunaona uthibitisho wa kibiblia kwa aina hiyo ya picha. Kwa mfano, fikiria hukumu ya kondoo na mbuzi na kile ambacho Yesu anawaambia.

Kwa kadiri mlivyowatendea hawa wengine mambo haya, mlinitendea mimi. Na hilo halizungumzii neema ya Mungu kwa mwamini. Hilo ni jambo kubwa sana.

Inazungumzia majibu yetu. Na kwa hivyo, ningesema inaonekana Yesu ameacha hilo bila kueleweka kimakusudi ili kusoma njia hizo zote mbili. Kwa hivyo, hatari kwa Wakristo wa mapema ni hatari ya wanaojiita Wakristo kuchukulia mwaliko huo kwa uzito, ama kwa kufikiri kwamba hawahitaji neema ya Mungu au kufikiri kwamba baada ya kupata neema ya Mungu, hawahitaji kufanya chochote.

Kwa hivyo, unaweza kufikiria upande mmoja kuhusu wapinga sheria na kwa upande mwingine kuhusu watu wanaohisi hawahitaji neema. Kwa hivyo, hatari hizo zote mbili labda zimedokezwa hapo. Kuna dokezo kuhusu injili kwa Mataifa katika kifungu hiki pia.

Na kuna uwezekano mkubwa kwamba hadhira ya awali isingeona hilo hata kidogo. Lakini Wakristo wakitazama nyuma kutoka karne moja au kitu kama hicho hakika wangeona kwamba kuna kundi hili lingine la wageni, ikiwa ni pamoja na wao ni akina nani na wanaweza kuwa akina nani, n.k. Na kisha, ukishafika miaka ya 70, unaona mji umeharibiwa.

Na hilo, kwa hadhira ya awali, lingekuwa onyo kwa kiasi kikubwa. Bila shaka, kama wangesikiliza yote ambayo Yesu aliyasema, bila shaka mazungumzo yote au kitu kama hicho, wangeona kwamba kuna onyo kama hilo waziwazi katika mafundisho ya Yesu. Lakini hapa, ikithibitishwa na uharibifu wa Yerusalemu baada ya 70 BK, bila shaka kuanzia, tuseme, 30, 33, wakati wowote huduma ya Yesu duniani ilipoisha hadi 70, Wayahudi wangeweza kuhisi wana haki kwamba walikuwa wamemwondoa masihi huyu bandia.

Na tazama, hatuna dini hii yote ya Kiyahudi yenye hadhi, na ninyi ndio takataka ambayo, kama Paulo anavyosema mwenyewe, ya mitume kuwa mabaki ya dunia na kitu kama hicho. Lakini baada ya 70 BK, hekalu lote, jimbo, na Yerusalemu vyote vilitoweka, na mambo yalionekana tofauti kidogo, ingawa Wakristo hawakuwa wakishinda hata wakati huo. Naam, nadhani tunaendelea na kufikiria jinsi hili lingetujia leo. Ni mambo ya aina gani tunaweza kuona? Sehemu ya mbele ya jambo hili lote inatuonyesha rehema kubwa ya Mungu katika kuwaalika wenye dhambi.

Hapa, mfalme huyu tayari amewaalika watu hawa, na inaonekana, watumishi wanajua waalikwa ni akina nani, na labda, waalikwa wanajua pia. Na sasa watumishi wanakuja kuwaambia watu kwamba karamu iko tayari, njoo. Hiyo ni tofauti kidogo na jamii yetu yenye barua pepe na mialiko na aina ya kitu ambapo unapata mwaliko na kisha unatarajiwa kujitokeza hapa labda ukiwa na shaka kidogo kuhusu lini hasa itaanza kutokana na kuandaa kila kitu na kadhalika.

Wanatuma watumishi. Unaweza kuona kwamba watumishi wanakuja kumleta Hamani kwenye karamu, n.k. Kwa hivyo rehema kuu ya Mungu inawaalika wenye dhambi, na kisha unaona upumbavu mkubwa wa mwanadamu katika kukataa mwaliko wake wa neema.

Unaona kitu kingine pia, mbali na rehema kuu ya Mungu, ghadhabu kuu na hukumu ya Mungu ambayo inawashukia wale waliowatendea vibaya watu wake na kuharibu mji wao na kadhalika. Lakini pia unaona ghadhabu na hukumu ya Mungu juu ya jamaa huyu mwingine ambaye yuko pale lakini bila vazi sahihi. Na hilo linatupeleka kwenye la mwisho, ambalo tunapaswa kuweza kuliona leo, na hilo ni kwamba wanaojiita Wakristo hawapaswi kumdharau Mungu.

Hatupaswi, katika maandalizi yetu kwa ajili ya karamu ya kimasihi, kutenda kana kwamba kwenda shambani kwetu au dukani ni muhimu zaidi kuliko aina ya mtindo wa maisha tunaoishi na kujiandaa na aina hiyo ya kitu. Naam, huo ndio mjadala wetu wa mifano. Kuna mengi sana ambayo yanaweza kusemwa, lakini hiyo ni jaribio la kuangalia baadhi yake.

Kuna mengi zaidi ambayo yanaweza kusemwa kuhusu mfano huo, lakini ni mfano wenye nguvu sana wa rehema ya Mungu na bado hukumu ya Mungu, onyo la ghadhabu ijayo, na hitaji la wanadamu kufanya aina sahihi ya majibu. Sawa, tunafikia kile tunachosema katika sehemu ya sita, kipindi cha sita, kitu cha aina hiyo katika kozi yetu ya Injili za Synoptic, na hii ni Injili kama Kazi za Fasihi. Na hapa tutafikiria kuhusu aina kadhaa za mambo.